

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੀਡਤ ਜੇ.

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਾਂਸਲ , ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1967 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 937

14 ਜੂਨ 1968 ਈ.

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ (V of 1898)- ਐੱਸ. 94 ਅਤੇ 95 — ਦਾ ਘੇਰਾ— ਡਾਕ ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ — ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ — ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ — ਐੱਸ. 439 ਅਤੇ 537— ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ — ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ — ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੀਮੋ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ, ਪੋਸਟਲ ਆਈ ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 95 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਡਿਲੀਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਵਲ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਆਦਿ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਉਸ ਕੋਲ ਡਾਕ ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਦਿ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

[ਪਰਾ 2]।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ S. 537 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕੋਫ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ, ਪੂਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹੋ ਕਿ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। [ਪਰਾ 3]।

ਸ੍ਰੀ ਦਿਆਲੀ ਰਾਮ ਪੁਰੀ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਮਿਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ, 1967 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ੍ਰੀ ਐਨ. ਸੀ. ਖਿਚੀ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ,

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਮਿਤੀ 16 ਅਗਸਤ, 1967 ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 94 ਅਤੇ 95 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਾਕ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵੀ.ਕੇ.ਰਨੋਡੇ , ਐਡਵੋਕੇਟ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਲਈ, ਡੀ.ਸੀ. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਾਂਸਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਿੰਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਡਾਕਖਾਨਾ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ। 16 ਅਗਸਤ, 1967 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਤਲਬ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 95 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਅਨਿਯਮਿਤ ਸੀ, ਪਰ - ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਤਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 439, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 95 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

"95. (1) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਚੀਫ਼ ਪ੍ਰੋਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ, ਜਾਂਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਡਾਕ ਜਾਂ ਟੈਲੀ ਗ੍ਰਾਫ ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ।

(2) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਚੀਜ਼, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਡਾਕ ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਚੀਫ਼ ਪ੍ਰੋਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ।

(2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਚੀਫ਼ ਪ੍ਰੋਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨਾਲ ਡਾਕ ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਪਾਰਸਲਾਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਆਦਿ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਡਾਕ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਡਾਕ ਜਾਂ ਟੈਲੀ ਗ੍ਰਾਫ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਡਾਕ ਅਤੇ

ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲਈ ਡੀ-ਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ, ਡਾਕ ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 95 ਵਿਚ ਇਕ ਅਪਵਾਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੀ, ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਆਦਿ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਡਾਕ ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਦਿ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

(3) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ, ਜੋ ਕਿ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨੂੰ ਮੋਨਡ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 95 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ.. ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 95 (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। , ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ , ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸਦੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨਿਯਮਿਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 537 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਬਤਾ ਅਧੀਨ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ , ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 537 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ §5 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 95 ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ , ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ , ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵ੍ਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੋਡ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ। ਜੇਕਰ ਇਹ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਕੋਡ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

Om Parkash Bansal v. The State (Pandit,

ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕਿ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਹੀ ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ, - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਉਸ ਗਲਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਮਪਗਨ ਐਡ - ਆਰਡਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਧੂ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(4) ਇਹ 7 ਨਜ਼ਰੀਆ ਜੋ ਮੈਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਨੀਲਰਤਨ ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਜੋਗੇਸ ਚੰਦਰ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ (1), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਆਈ ਆਈ ਡੀਵੀ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਮਰਥਤ ਹੈ-

". .1 ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 537 ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਖੋਜ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਬੀ . e ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ, ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ, ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਸਫਲ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ, ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀ ਕਿਸੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥਕ ਗਲਤੀ, ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 537 ਗਲਤੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਣਾ ਗੈਰਵਾਜ਼ਬ ਹੋਵੇਗਾ।, ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

(1) ILR 23 ਕੈਲ. 983

ਗਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 537 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਿਰਫ ਰਸਮੀ ਨੁਕਸਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(5) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 537 ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਿਯਮਤਾ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜਾਂ ਸੋਧਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 374 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਜਾਂ ਬਦਲਣਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੋਡ ਦੇ S. 537 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(6) ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ 16 ਅਗਸਤ, 1967 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਆਰ ਡਬਲਯੂ ਐਮ _

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਡੀ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ

BRTJ ਹੈਟ., - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ , — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 722

18 ਜੁਲਾਈ 1968

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955 — ਨਿਯਮ 25 — ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।